

Valtakunnallinen yleisötilaisuusasioiden ohjausryhmä

Suosituskirje 3/2023 Uskonnonharjoittamiseen tarkoitettujen tilojen käyttäminen yleisötilaisuudessa

Suomessa järjestetään vuosittain merkittävä määrä yleisötilaisuuksia, joissa käy miljoonia ihmisiä. Yhteiskunnan tehtävänä on varmistaa kokoon-tumisvapauden esteetön käyttäminen, sekä turvata samalla kokonaisturvallisuus tapahtumien aikana. Jotta kokonaisturvallisuus toteutuu tapahtumien aikana myös niiden ulkopuolella, on tärkeää varmistaa, että tilaisuuksien järjestäjät hoitavat lain edellyttämät velvollisuutensa esimerkiksi järjestyksenpidon, pelastusturvallisuuden ja ensiapuvalmiuden suhteen. Tämän toteutumisen valvonta on viranomaisten vastuulla.

Valtakunnallisen yleisötilaisuuksien ohjausryhmän tehtävänä on ohjata viranomaismenettelyä siten, että toiminta tapahtumaturvallisuuden parissa on tasalaatuista koko valtakunnan alueella, ja se kohtelee kaikkia osallisia tasa-arvoisesti. Ohjausryhmä antaa alueellisille tapahtumaturvallisuustyöryhmille suosituksia menettelyn suuntaamiseksi kuvatun tavoitteen saavuttamiseksi.

Uskonnonharjoittamiseen tarkoitettujen tilojen käyttäminen yleisötilaisuudessa

Uskonnon harjoittamiseen tarkoitetuissa tiloissa järjestetään Suomessa runsaasti erilaisia tilaisuuksia. Vaikka tilat ovat lähtökohtaisesti olemassa uskonnon harjoittamista varten, järjestetään niissä myös muun sisältöisiä tilaisuuksia. Kokoon-tumislain soveltamisen ulkopuolelle on suljettu nimenomaisesti uskonnon harjoittaminen sitä varten tarkoitetuissa, tai niitä vastaavissa tiloissa (KokL 2§ 4 mom.). Käytännössä esimerkiksi kirkoissa järjestetään runsaasti sellaisia tilaisuuksia, jotka eivät ole uskonnon harjoittamista, kuten esimerkiksi laulukonsertteja. Erityisesti silloin, kun konserttiin vaaditaan pääsymaksu, ei tilaisuus voi olla uskonnon harjoittamista. Myös tilaisuuden sisällön perusteella tulee arvioida, onko kyseessä uskonnon harjoittamista, vai kokoon-tumislain tarkoittama yleisötilaisuus. On myös merkillepantavaa, että esimerkiksi järjestyksenvalvonnan laillinen järjestäminen on ongelmallista, mikäli kyseessä ei ole kokoon-tumislain mukainen yleisötilaisuus.

Evangelisluterilaisen kirkon Kirkkohallitus on ottanut asiaan kantaa kirjeellään seurakunnille 3.5.2022 (Yleiskirje nro 18/22), jossa se ohjaa seurakuntia erottelemaan kokoon-tumislain mukaiset yleisötilaisuudet uskonnon harjoittamisesta, ja muistuttaa yleisötilaisuuden järjestäjään koskevista velvoitteista ja vastuista.

Tapahtumanjärjestäjien näkökulmasta on tärkeää, että kaikkia järjestäjiä kohdellaan tasapuolisesti riippumatta siitä, missä yleisötilaisuus järjestetään. Myös tilaisuuksiin osallistuvilla on oikeus osallistua turvallisesti, ja lain mukaisesti järjestettyihin tilaisuuksiin järjestämispaikasta riippumatta.

Edellä mainituin perustein Poliisihallituksen yleisötilaisuuksien ohjausryhmä suosittelee poliisilaitoksia kiinnittämään huomiota siihen, että myös uskonnon harjoittamista varten tarkoitetuissa rakennuksissa järjestetään kokoon-tumislain mukaisia yleisötilaisuuksia, jolloin niitä tulee kohdella samoin, kuin muuallakin järjestettäviä kokoon-tumislain mukaisia yleisötilaisuuksia.

Kokoon-tumisrakennuksen pelastussuunnitelma ja yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma

Uskonnon harjoittamiseen tarkoitettujen tilojen pelastuslain (379/2011) 15 § mukaisessa pelastussuunnitelmassa tulee huomioida tiloissa järjestettävien tyypillisten tilaisuuksien vaarat ja riskit sekä esittää selostus vaarojen ja riskien johtopäätelmistä, rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä, tilojen käyttäjille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä vaara- ja onnettomuustilanteissa toimimiseksi sekä muista pelastuslain 14 § mukaisista omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä. Hyvinvointialueen pelastusviranomaiset valvovat pelastussuunnitelman sisältöä pelastuslain 78 § mukaisen valvonnan yhteydessä.

Kun uskonnollisissa tiloissa järjestetään normaalista toiminnasta poikkeavia yleisötilaisuuksia, näiden järjestämisestä tulee laatia pelastuslain 16 § mukainen yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma tehdään täydentämään olemassa olevaa rakennuksen pelastussuunnitelmaa. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmassa on selvitettävä ja arvioitava tilaisuuden vaarat ja riskit. Niiden perusteella määritellään tilaisuuden turvallisuusjärjestelyt sekä tilaisuuden toteuttamisesta vastaavalle henkilöstölle ja tilaisuuteen osallistuvalla yleisöllä annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuus- ja vaaratilanteessa toimimiseksi (pelastuslaki 16.2 §). Erityistä huomiota tulee kiinnittää tilaisuutta varten rakennettaviin rakennelmiin sekä poistumisjärjestelyjen toimivuuteen.

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma tulee toimittaa 14 vuorokautta ennen tilaisuuden järjestämistä tiedoksi hyvinvointialueen pelastusviranomaiselle (pelastuslaki 16.3 §). Hyvinvointialueen pelastusviranomaisen voi erityisestä syystä hyväksyä, että yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma toimitetaan tiedoksi edellä mainitun määräajan jälkeen. Mikäli yhdistetään rakennuksen pelastussuunnitelma (pelastuslaki 15 §) ja yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma (pelastuslaki 16 §), tulee yhteenveto toimittaa edellä mainitussa ajassa hyvinvointialueen pelastusviranomaiselle.

Hyvinvointialueen pelastusviranomaisen arvioi toimitetun yleisötilaisuuden pelastussuunnitelman yhteenvedon perusteella mahdolliset täydentämistarpeet sekä tarvittavat valvontatoimenpiteet.

Ohjausryhmän puheenjohtaja
Poliisitarkastaja

Ari Järvenpää

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 28.03.2023 klo 14:24. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaa-
mosta.

Liitteet	Kirkkohallituksen yleiskirje nro 18/2022 3.5.2022
Jakelu	<p>kirjaamo.helsinki@poliisi.fi kirjaamo.hame@poliisi.fi kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi kirjaamo.ita-uusimaa@poliisi.fi kirjaamo.kaakkois-suomi@poliisi.fi kirjaamo.lappi@poliisi.fi kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi kirjaamo.lansi-uusimaa@poliisi.fi kirjaamo.oulu@poliisi.fi kirjaamo.pohjanmaa@poliisi.fi kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi kirjaamo.hva@ekhva.fi kirjaamo@hyvaep.fi kirjaamo@etelasavonha.fi kirjaamo@itauusimaa.fi kirjaamo.hyvinvointialue@kainuu.fi omahame@omahame.fi kirjaamo@soite.fi kirjaamo@hyvaks.fi kirjaamo.hva@keusote.fi kirjaamo@kymenhva.fi kirjaamo@lapha.fi kirjaamo@luvn.fi kirjaamo@pirha.fi kirjaamo@ovph.fi kirjaamo@siunsote.fi kirjaamo@pohde.fi kirjaamo@pshyvinvointialue.fi kirjaamo.hyvinvointialue@phhyky.fi kirjaamo@sata.fi kirjaamo@vakehyva.fi kirjaamo@varha.fi</p>
Tiedoksi	<p>Poliisihallitus Ahvenanmaan poliisiviranomainen</p>